

CARPE

*Yrkeskrav inom
funktionshinderområdet
(dock ej socialpsykiatri)*

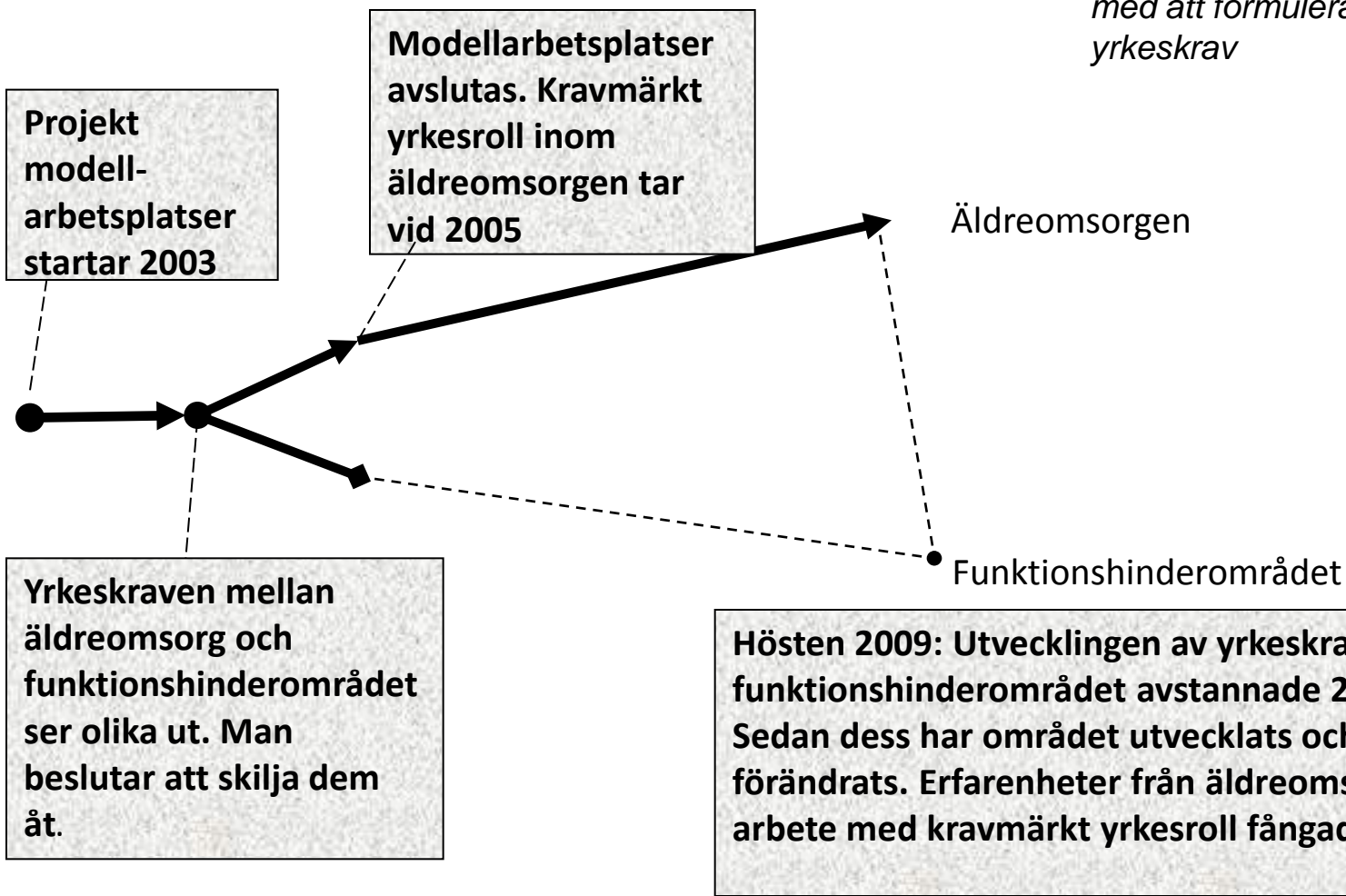
Yrkeskravsarbetet i CARPE

Tar tillvara tidigare utvecklingsarbete från projektet Modellarbetsplatser

Tar tillvara erfarenheter från projektet/verksamheten ”Kravmärkt yrkesroll” inom äldreomsorgen

Yrkeskrav i CARPE

Mycket har hänt sedan projekt Modellarbetsplatser startade. Inom FO-området har arbetet med yrkeskrav stått still sedan 2005. 2009 påbörjade arbetet med att formulera uppdaterade yrkeskrav

Yrkeskrav i CARPE

- Arbetsgrupp hösten 2009:
en projektledare från Carpe och 10 chefer/gruppledare från olika verksamheter och sju olika förvaltningar/kommuner
- Materialet har diskuterats och bearbetats i arbetsgruppen
- Andra grupper inom Carpe har diskuterat och tyckt till om materialet (Kompetensombud, chefsgrupp)

Yrkeskrav inom funktionshinderområdet

Generella kunskaper:

Yrkesområdets **gemensamma** kunskapsplattform

- en allmän grund för alla som arbetar med att ge stöd i vardagen till personer med funktionsnedsättning
- en kombination av teoretiska och praktiska kunskaper
- kräver en kombination av grundläggande utbildning, livserfarenhet och praktisk erfarenhet av verksamheten

Yrkeskrav

Yrkeskrav inom funktionshinderområdet

Sex övergripande yrkeskrav

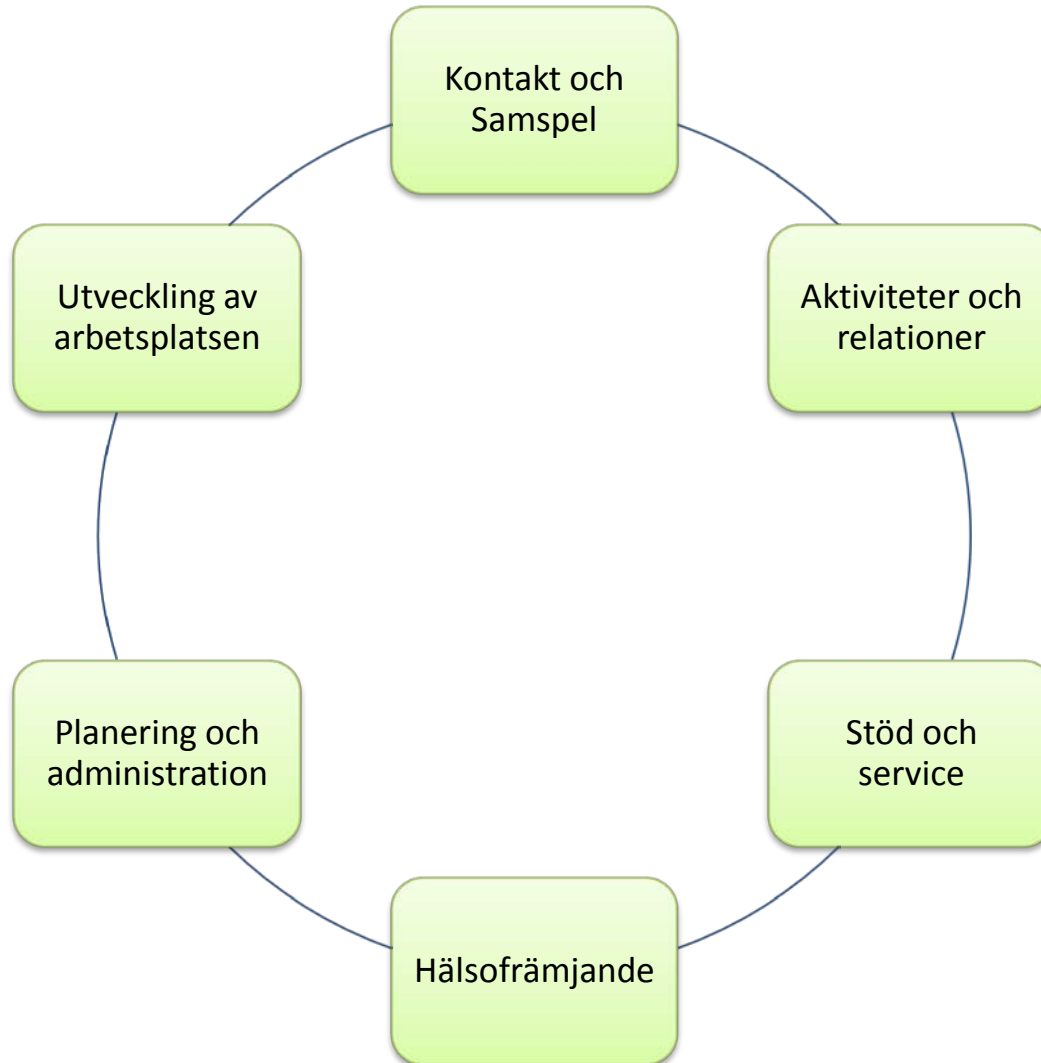
Varje yrkeskrav innehåller ett antal ämnesområden
(sammanlagt 24 ämnesområden)

Varje ämnesområde består av olika kunskapsmål
(sammanlagt 50 kunskapsmål)

Varje kunskapsmål bryts ner i ett antal olika
lärandemål (sammanlagt 200 lärandemål)

CARPE

Sex Yrkeskrav

Yrkeskrav inom funktionshinderområdet

Sex övergripande yrkeskrav

Varje yrkeskrav innehåller ett antal ämnesområden
(sammanlagt 24 ämnesområden)

Varje ämnesområde består av olika kunskapsmål
(sammanlagt 50 kunskapsmål)

Varje kunskapsmål bryts ner i ett antal olika
lärandemål (sammanlagt 200 lärandemål)

CARPE

Yrkeskrav: Aktiviteter och Relationer

MOTORIK OCH FYSIOLOGI

FRITID, KULTUR OCH MENINGSFULLA AKTIVITETER

SOCIAL GEMENSKAP

DIALOG MED NÄRSTÅENDE

HJÄLPMEDEL

CARPE

Yrkeskrav: Kontakt och Samspel

HISTORIA OCH TRADITIONER

VANOR OCH BEHOV

OLIKA FUNKTIONSNEDSÄTTNINGAR

BEMÖTANDE OCH FÖRHÅLLNINGSSÄTT

KOMMUNIKATION

PSYKISK SJUKDOM, MISSBRUK OCH PROBLEMSKAPANDE BETEENDE

CARPE

Yrkeskrav: Stöd och service

WARDAGSKONTAKTER

WARDAGSSTÖD

CARPE

Yrkeskrav: Häsofrämjande

FÖREBYGGANDE OCH FRÄMJANDE ARBETE

PERSONLIG OMVÅRDNAD

MÅLTIDER OCH NÄRINGSLÄRA

HÄLSO OCH SJUKVÅRD

LÄKEMEDEL

CARPE

Yrkeskrav Planering och administration

- PLANERA OCH PRIORITERA I ARBETET
- DOKUMENTERA OCH RAPPORTERA

Yrkeskrav: Utveckling av arbetsplatsen

STYRNING MÅL OCH ORGANISATION

KOMMUNIKATION I YRKESROLLEN

INTRODUKTION AV NYANSTÄLLDA OCH STUDENTER

YRKES OCH KVALITETSUTVECKLING

CARPE

Yrkeskrav inom funktionshinderområdet

Sex övergripande yrkeskrav

Varje yrkeskrav innehåller ett antal ämnesområden
(sammanlagt 24 ämnesområden)

Varje ämnesområde består av olika kunskapsmål
(sammanlagt 50 kunskapsmål)

Varje kunskapsmål bryts ner i ett antal olika
lärandemål (sammanlagt 200 lärandemål)

CARPE

ÄMNESOMRÅDE: Historia och traditioner

Kunskapsmål:

Att förstå omsorgernas historia och dagens situation för personer med funktionsnedsättning

Att förstå och ta hänsyn till olika generationers, kulturers och religioners vanor

ÄMNESOMRÅDE: Social gemenskap

Kunskapsmål:

Att stimulera social gemenskap

Att stödja individen i sex- och samlevnadsfrågor

EXEMPEL på
ämnesområden och
dess kunskapsmål

CARPE

Yrkeskrav inom funktionshinderområdet

Sex övergripande yrkeskrav

Varje yrkeskrav innehåller ett antal ämnesområden
(sammanlagt 24 ämnesområden)

Varje ämnesområde består av olika kunskapsmål
(sammanlagt 50 kunskapsmål)

Varje kunskapsmål bryts ner i ett antal olika
lärandemål (sammanlagt 200 lärandemål)

CARPE

Lärandemålen

Praktiskt yrkeskunnande/yrkesutövning:

- Kan utföra något

Teoretisk kunskap:

- Har kännedom.....
- Har kunskap.....
- Har insikt...

Lärandemål: Kan

- Kunskapsmål= praktiska kunskaper inom områden laga mat, dokumentera på svenska, använda dator, kan anpassa aktiviteter och vardagssysslor efter brukarens förmåga
- **Kan, utifrån samlad kunskap, skriftligt formulera individuella mål samt upprätta en individuell genomförandeplan**

Kan beskriva vilket kunskapsunderlag som behövs för att formulera individuella mål och en genomförandeplan t.ex. beslut om insatsen, personens egna önskemål, information om tidigare insatser, tidigare journalanteckningar och genomförandeplan, olika former av kartläggningar, information från anhöriga/närstående. Vet att individens delaktighet är grundläggande för all planering. Kan utifrån en fallbeskrivning formulera individuella mål och en genomförandeplan.

Lärandemål: Ha kännedom om

- Känna till, ha orienteringskunskap om, vet hur man ska göra för att söka mer kunskap.
- **Har kännedom om att, i samråd med rätt yrkesgrupp, utföra träning av motorik och muskulatur samt att förebygga kontrakturer**

Vet att träning av motorik och muskulatur samt förebyggande av kontrakturer bör planeras tillsammans med rätt yrkesgrupp. Kan följa en träningsinstruktion från annan yrkesgrupp.

- **Har kännedom om myndigheter som berör personer med funktionsnedsättningar och deras behov**

Känner till viktiga myndigheter och funktioner och deras betydelse för en person med funktionsnedsättning, t.ex. Kommunens handläggare, Försäkringskassan, arbetsförmedlingen, överförmyndare/nämnd

Lärandemål: Ha kunskap om

- Att ha djupare kunskap i en fråga
- **Har kunskap att stödja/assistera och vägleda person med funktionsnedsättning i samband med inköp och i vardagsekonomiska frågor**

Kan beskriva och ge exempel på vanliga svårigheter kring inköp och vardagsekonomiska frågor t.ex. svårigheter att räkna eller att förstå pengars värde. Kan beskriva och ge exempel på hur man kan stödja/assistera och vägleda individen vid inköp och i vardagsekonomiska frågor t.ex. att tydliggöra pengars värde och visa hur mycket man kan köpa för en viss peng, att vara med i affären för att ge stöd när det gäller inköp

- **Har kunskap om hur person med funktionsnedsättning motiveras att, utifrån sin förmåga, bli så självständig som möjligt vid val av klädsel samt av- och påklädning**

Kan beskriva och ge exempel på hur självständighet kan underlättas t.ex. genom att förenkla val av kläder och att välja kläder som är lätta att ta på och av. Förstår vikten av att arbeta individuellt.

Lärandemål: Ha insikt i

- Ha insikt i, ha fördjupad kunskap och förståelse
- **Har insikt om hur det egna sättet att vara påverkar andra (t.ex. vid irritation, stress och frustration)**

Förstår att det egna sättet påverkar andra både på ett positivt och på ett negativt sätt. Kan reflektera över hur andra påverkas av det egna sättet och hur man själv påverkas av andras sätt. Kan ge exempel på situationer där man blivit påverkad eller påverkat någon annan.

- **Har insikt i vikten av att kunna samarbeta med kollegor på arbetsplatsen**

Förstår betydelsen av samarbete för att få en fungerande arbetsplats och verksamhet. Kan beskriva och ge exempel på situationer då samarbetet mellan kollegor fungerar bra eller mindre bra. Kan reflektera över hur samarbetet kan påverka arbetet och den verksamheten är till för.

Planer för framtiden

(exempel på speciella och fördjupade yrkeskrav)

Generella yrkeskrav för verksamhetsområdet

Speciella yrkeskrav för daglig verksamhet

Speciella yrkeskrav för personlig assistans

Fördjupade yrkeskrav kring dokumentation

Fördjupade yrkeskrav kring autism

Fördjupade yrkeskrav kring missbruk

Fördjupade yrkeskrav kring neuromuskulära sjukdomar

Fördjupade yrkeskrav kring barn

Användningsområden

Individnivå

- "Checklista" – vad kan jag?
- Underlag vid medarbetarsamtal
- Underlag för individuell kompetensplan
- Lönesättning
- Validering

Gruppenivå

- "Kompetensprofil" för arbetsplatsen
- Beställning av kurser/utbildning
- Underlag för gemensam diskussion
- Rekryteringsprocessen
- Lönekriterier

Kommunnivå

- Kompetenstrappa
- Lönekriterier
- Kvalitetsarbete
- Underlag för beslutsfattare
- Vid omplacering
- Diskussion med skolor/ utbildningsanordnare

Nationell nivå

- Arbetsförmedlingen – tydliggöra yrket
- Diskussion med beslutsfattare
- Diskussion med skolor/ utbildningsanordnare

Hur går vi vidare?

- **Använda yrkeskraven i strategiskt arbete:** Underlag för att tydliggöra verksamhetsområdet, yrket och verksamheternas behov
- **Använda yrkeskraven i praktiskt arbete:** som underlag för diskussioner på arbetsplatsen, använda vid medarbetarsamtal, koppla yrkeskraven till kompetenstrappa, till validering i ”kravmärkt yrkesrolls” modell etc.
- **Sprida:** dela med oss av yrkeskraven och hålla dem levande